

สกค

ที่ กต ๑๓๐๔/๖๖๐

กระทรวงการต่างประเทศ
ถนนศรีอยุธยา กทม. ๑๐๕๐๐

๒๗ เมษายน ๒๕๖๖

เรื่อง ร่างพิธีสารว่าด้วยข้อกำหนดสุขอนามัยพืชสำหรับการส่งออกผลเสาวรสดจากไทยไปจีน

เรียน ปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

อ้างถึง หนังสือกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ด่วนที่สุด ที่ กษ ๐๙๐๕/๕๑๔๔ ลงวันที่ ๒๓ ธันวาคม ๒๕๖๕

สิ่งที่ส่งมาด้วย ร่างพิธีสารว่าด้วยข้อกำหนดสุขอนามัยพืชสำหรับการส่งออกผลเสาวรสดจากไทยไปจีน ฉบับแก้ไขโดยกระทรวงการต่างประเทศ (กรมสนธิสัญญาและกฎหมาย)

ตามหนังสือที่อ้างถึง ขอรับความเห็นจากกระทรวงการต่างประเทศ เรื่องร่างพิธีสารว่าด้วยข้อกำหนดสุขอนามัยพืชสำหรับการส่งออกผลเสาวรสดจากราชอาณาจักรไทยไปสาธารณรัฐประชาชนจีน ระหว่างกระทรวงเกษตรและสหกรณ์แห่งราชอาณาจักรไทยกับสำนักงานศุลกากรแห่งสาธารณรัฐประชาชนจีน นั้น

กระทรวงการต่างประเทศพิจารณาแล้ว ขอเรียนความเห็นและข้อเสนอแนะ ดังนี้

๑. ประเด็นด้านนโยบาย

ไม่ขัดข้องกับการจัดทำร่างพิธีสารฯ เนื่องจากสอดคล้องกับแผนปฏิบัติการร่วมว่าด้วยความร่วมมือเชิงยุทธศาสตร์ไทย - จีน ระหว่างรัฐบาลแห่งราชอาณาจักรไทยกับรัฐบาลแห่งสาธารณรัฐประชาชนจีน ฉบับที่ ๔ (พ.ศ. ๒๕๖๕ - ๒๕๖๙) ซึ่งให้ทั้งสองฝ่ายร่วมมือด้านการเกษตรเพื่อส่งเสริมความสะดวกในการนำเข้า-ส่งออกผลิตภัณฑ์ทางการเกษตรมากขึ้น

๒. ประเด็นสารัตถะ

๒.๑ ไม่ขัดข้องต่อสารัตถะโดยรวมของร่างพิธีสารฯ หากส่วนราชการที่เกี่ยวข้องพิจารณาแล้วเห็นว่า เหมาะสม สอดคล้องกับนโยบาย และสามารถปฏิบัติได้ตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ ตลอดจนสอดคล้องกับพันธกรณีของไทยและไม่กระทบสิทธิที่ไทยมีภายใต้ความตกลงระหว่างประเทศที่เกี่ยวข้อง โดยเฉพาะ General Agreement on Tariffs and Trade, Agreement on the Application of Sanitary and Phytosanitary Measures และความตกลงการค้าเสรีที่ไทยและจีนเป็นภาคี อาทิ Regional Comprehensive Economic Partnership Agreement และความตกลงการค้าสินค้าอาเซียน - จีน รวมทั้งได้จัดสรรงบประมาณเพื่อการนี้ไว้แล้ว

๒.๒ อย่างไรก็ดี ขอเรียนข้อสังเกตและข้อเสนอแนะ ดังนี้

๒.๒.๑ ข้อ ๑ วรรคแรกของร่างพิธีสารฯ ระบุว่า เสาวรสดที่ส่งออกจากไทยไปจีน

“shall comply with all applicable Chinese phytosanitary laws and regulations, health and safety standards...” ซึ่งเป็นพันธกรณีที่กว้างและไม่ชัดเจน อีกทั้งพิธีสารฯ ได้ระบุกฎเกณฑ์ที่เฉพาะเจาะจงไว้ในข้อบทอื่นอยู่แล้ว จึงควรเจรจากับฝ่ายจีนเพื่อตัดวลีดังกล่าวออก และปรับถ้อยคำเป็น “Fresh passion fruits ... exported from Thailand to China, shall comply with all applicable Chinese phytosanitary laws and regulations, health and safety standards, and meet the requirements set forth in this Protocol stated herein, and be free from any quarantine pests of concern to China (Annex).”

/๒.๒.๒ ...

๒.๒.๒ ข้อ ๑ วรรคสองของร่างพิธีสารฯ ระบุว่า “พิธีสารฉบับนี้เกี่ยวข้องกับข้อกำหนดด้านสุขอนามัยพืชเท่านั้น มาตรฐานและข้อกำหนดอื่น เช่น มาตรฐานด้านสุขภาพมนุษย์ ... อาจใช้บังคับกับเสาวรสที่ส่งออกจากไทยไปจีนด้วย” ไม่ได้เกี่ยวข้องกับสาระสำคัญของร่างพิธีสารฯ อีกทั้งคำว่า “มาตรฐานและข้อกำหนดอื่น” ไม่มีนิยามที่ชัดเจน จึงควรเจรจากับฝ่ายจีนเพื่อตัดประโยคดังกล่าวออก ทั้งนี้ เป็นไปตามตัวอย่างความตกลงในลักษณะคล้ายกันที่ไทยทำกับจีนเมื่อปี ๒๕๕๘* ซึ่งไม่มีข้อความดังกล่าว

๒.๒.๓ ข้อ ๗ ของร่างพิธีสารฯ ควรปรับเป็น “... with the assistance of **and consultation with** MOAC, GACC may carry out a compliance inspection...” เพื่อให้ชัดเจนว่า ก่อนฝ่ายจีนจะเข้ามาตรวจสอบในไทยจะต้องหารือกับฝ่ายไทยก่อน

๓. ประเด็นถ้อยคำ

๓.๑ ควรปรับถ้อยคำในร่างพิธีสารฯ ฉบับภาษาอังกฤษ ให้ตรงตามหลักไวยากรณ์ และมีความสม่ำเสมอ ดังปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

๓.๒ ควรปรับถ้อยคำในร่างพิธีสารฯ ฉบับภาษาไทย ให้ตรงตามนัยฉบับภาษาอังกฤษที่ปรับแก้ตามข้อ ๓.๑ แล้ว

๔. ประเด็นมาตรา ๑๗๘ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. ๒๕๖๐

๔.๑ ร่างพิธีสารฯ มีสาระสำคัญเป็นการกำหนดหลักเกณฑ์ด้านการตรวจสอบและการกักกันโรคสำหรับผลเสาวรสสดที่จะส่งออกจากไทยไปจีน โดยมีถ้อยคำและบริบทที่มุ่งจะก่อให้เกิดพันธกรณีภายใต้บังคับของกฎหมายระหว่างประเทศ ร่างพิธีสารฯ จึงเป็นสนธิสัญญาตามกฎหมายระหว่างประเทศและเป็นหนังสือสัญญาตามมาตรา ๑๗๘ ของรัฐธรรมนูญฯ ที่จะต้องได้รับความเห็นชอบจากคณะรัฐมนตรีก่อนการลงนามและดำเนินการให้มีผลผูกพัน

๔.๒ หากส่วนราชการที่เกี่ยวข้องสามารถปฏิบัติตามพันธกรณีภายใต้พิธีสารฯ ได้ โดยไม่ต้องออกพระราชบัญญัติเพื่อให้การเป็นไปตามหนังสือสัญญา ร่างพิธีสารฯ ก็ไม่เป็นหนังสือสัญญาตามมาตรา ๑๗๘ วรรคสองของรัฐธรรมนูญฯ ที่จะต้องได้รับความเห็นชอบของรัฐสภา

๔.๓ ในการเสนอร่างพิธีสารฯ ต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ในฐานะส่วนราชการเจ้าของเรื่องจะต้องเสนอขอความเห็นชอบบุคคลที่จะเป็นผู้ลงนามด้วย ซึ่งหากไม่ใช่นายกรัฐมนตรีหรือรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ ก็ต้องให้กระทรวงการต่างประเทศจัดทำหนังสือมอบอำนาจเต็ม (Full Powers) เว้นแต่จะเป็นที่ยอมรับระหว่างคู่ภาคีว่า ไม่จำเป็นต้องแสดงหนังสือมอบอำนาจเต็ม ก็ให้แจ้งคณะรัฐมนตรีทราบด้วย รวมทั้งจะต้องส่งต้นฉบับของพิธีสารฯ ที่ได้มีการลงนามแล้ว มาเก็บรักษาไว้ที่กระทรวงการต่างประเทศ (กรมสนธิสัญญาและกฎหมาย) ทั้งนี้ ตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๒ กรกฎาคม ๒๕๕๖ เรื่อง หลักเกณฑ์และแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการออกหนังสือมอบอำนาจเต็ม

๕. การลงนามแบบเสมือนจริง (virtual signing) ในกรณีที่ทั้งสองฝ่ายเห็นพ้องที่จะลงนามผ่านพิธีลงนามแบบเสมือนจริง (virtual signing ceremony) สามารถกระทำได้ ๒ รูปแบบ ดังนี้

๕.๑ ลงนามด้วยลายมือชื่อจริง ให้ทั้งสองฝ่ายลงนามด้วยลายมือชื่อจริงในพิธีสารฯ ที่เป็นฉบับของตนในวันที่จัดพิธีลงนามแบบเสมือนจริง แล้วส่งพิธีสารฯ ฉบับของตนผ่านช่องทางการทูตให้อีกฝ่ายลงนามต่อไป โดยระบุในพิธีสารฯ ว่า พิธีสารฯ จะมีผลใช้บังคับในวันที่ลงนามผ่านพิธีลงนามแบบเสมือนจริง ซึ่งหากเลือกใช้วิธีนี้ จะต้องปรับข้อ ๙ ของร่างพิธีสารฯ เป็น “This Protocol ... shall **enter into force** come into effect on the date of execution hereof **signing via a virtual ceremony by both parties.**”

/๕.๒ ลงนาม...

* พิธีสารว่าด้วยข้อกำหนดด้านมาตรการสุขอนามัยพืชสำหรับผลชมพูสดส่งออกจากไทยไปจีน พ.ศ. ๒๕๕๘

๕.๒ ลงนามด้วยลายมือชื่ออิเล็กทรอนิกส์ (electronic signing) ให้ทั้งสองฝ่ายลงนามพร้อมกันตามแนวปฏิบัติเฉกเช่นเดียวกับการลงนามตามปกติ แต่กระทำผ่านพิธีลงนามแบบเสมือนจริง โดยลงนามผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์ และใช้ลายมือชื่ออิเล็กทรอนิกส์ ซึ่งหากเลือกใช้วิธีนี้ จะต้องปรับข้อ ๙ ของร่างพิธีสารฯ เป็น “This Protocol ... shall enter into force come-into-effect on the date of execution hereof signing by electronic signature via a virtual ceremony by both parties.”

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ขอแสดงความนับถือ

(นายฉัตรชัย วิริยเวชกุล)

อธิบดีกรมเอเชียตะวันออก ปฏิบัติราชการแทน
ปลัดกระทรวงการต่างประเทศ

กรมเอเชียตะวันออก

กองเอเชียตะวันออก ๓

โทร. ๐ ๒๒๐๓ ๕๐๐๐ ต่อ ๑๔๔๐๔

ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ pornchanok.s@mfa.go.th

**PROTOCOL ~~OF~~ ON THE PHYTOSANITARY REQUIREMENTS FOR
THE EXPORT OF FRESH PASSION FRUITS FROM THAILAND TO
CHINA BETWEEN THE MINISTRY OF AGRICULTURE AND
COOPERATIVES OF THE KINGDOM OF THAILAND AND THE
GENERAL ADMINISTRATION OF CUSTOMS OF THE PEOPLE'S
REPUBLIC OF CHINA**

With a view to ensuring the safety of ~~In order to safely export~~ fresh passion fruits exported from Thailand to China, on the basis of a pest risk analysis, the Ministry of Agriculture and Cooperatives of the Kingdom of Thailand (hereinafter ~~called~~ referred to as the "MOAC") and the General Administration of Customs of the People's Republic of China (hereinafter referred to as ~~called~~ the "GACC"), have exchanged views and ~~agreed~~ reached consensus as follows:

Article 1 Characteristics

Fresh passion fruits (*Passiflora caerulea*, *Passiflora edulis*), hereinafter ~~called~~ referred to as "passion fruits", exported from Thailand to China, shall comply with ~~all applicable Chinese phytosanitary laws and regulations, health and safety standards, and meet the requirements set forth in this Protocol stated herein, and be free from any quarantine pests of concern to China (Annex).~~

~~This Protocol pertains only to phytosanitary requirements. Other standards and requirements such as those regarding human health (e.g., China's national food safety standards), may also apply to passion fruits exported from Thailand to China.~~

Article 2 Registration

All orchards, as well as packing houses, that wish to export passion fruits from Thailand to China, shall ~~must~~ be registered by MOAC, and approved by both GACC and MOAC. MOAC shall provide registration numbers, name and address for orchards and packing houses, so that, whenever any product is detected as non-compliant with the requirements herein, it can be traced back to the establishment with certainty. The registration record shall be forwarded by MOAC to GACC for approval prior to the start of the exportation, and GACC ~~will~~ shall publish the list on its website regularly.

Article 3 Orchard Management

~~Under the supervision of MOAC shall supervise,~~ all orchards registered for export to China to ensure that they shall~~must~~ apply Good Agricultural Practices (GAP) and keep good sanitary conditions, e.g., maintaining good fruit production environment far away from pollution source and; eliminating the dropped and rotten fruits promptly. Pest control shall also be implemented, including pest monitoring investigation, physical, chemical or biological control, agricultural operations and other prevention and control measures.

MOAC shall supervise ~~A~~all registered orchards to ensure that they shall~~carry out~~ pest monitoring and comprehensive management for quarantine pests of concern to China (Annex) ~~under the supervision of MOAC~~ throughout the year. ~~In order~~ ~~to~~ monitor and capture pests, several physico-chemical methods besides visual inspection ~~will~~may also be used in the orchard: e.g., checking if there are any mealybugs on fruits, branches, stems and leaves. If the suspected symptom of pathogenic organism (*Lasiodiplodia theobromae*) is found, samples ~~must~~shall be sent to the laboratory for identification.

If any target pests or their corresponding symptoms are detected, ~~the~~ necessary measures including physical, chemical or biological methods shall be applied immediately, so as to control the pest population or maintain an area of low prevalence.

Monitoring and control activities in registered orchards ~~producing for export must~~ shall be performed under the guidance of technical personnel knowledgeable in phytosanitary aspects, and the technical personnel should be trained by MOAC or MOAC authorized institutions.

~~All orchards must keep a~~ Records of pest monitoring and control shall be kept and, upon request, ~~which must be~~ delivered to GACC ~~upon request~~. The pest chemical control record ~~must~~shall indicate specific information, including name of agrochemical, active ingredient, date of application and dosages used in the growing growth.

Article 4 Packaging and Transportation

The processing, packing, storage and shipment of passion fruits for the export from Thailand to China shall be supervised by MOAC or MOAC authorized officials.

The packing houses with hardened ground shall be clean and sanitary, and have raw material area and finished product area.

The storage, processing, treatment and other functional areas of passion fruits to be exported to China ~~are~~ shall be relatively independent, reasonably arranged, and separated from the living area.

The processing ~~will~~ includes hand-picking of passion fruits, with removal of diseased fruits, insects, rotting or deformed fruits, leaves, stems or other plant debris, then cleaning up the surface of the fruits, to effectively remove eggs, plant pathogenic spores on the surface of the fruits, as well as disinfection with post-harvest fungicides.

Packaging material ~~must~~ shall be clean, hygienic, unused and compliant with Chinese plant health and sanitary requirements. Wood packaging material ~~must~~ shall comply with the International Standards for Phytosanitary Measures 15 (ISPM 15).

Packaged passion fruits shall be immediately stored in a chamber only with passion fruits of the same phytosanitary condition, separated from others to prevent secondary pest infestation. Each box ~~must~~ shall be labeled in Chinese or English with the name of the exporting company, fruit name, orchard registration number, packing house registration number, packing date, exporting country, etc. The following text ~~must~~ shall be marked in Chinese or English on each box "Exported to the People's Republic of China" (输往中华人民共和国).

Article 5 Pre-Export Inspection and Quarantine

Before the export of passion fruits, the sample size taken from each batch of passion fruits for phytosanitary inspection by MOAC officials shall be 2%. Of these, at least 30 fruits shall be sampled in each batch, as well as any suspicious fruits found during the inspection; ~~will~~ shall be cut and inspected.

If any live ~~organisms of~~ quarantine pests of concern to China (Annex) were found, the entire batch may not be exported to China. The relevant orchards or/and packing houses cannot export passion fruits to China temporarily. MOAC ~~shall~~will find the cause and take preventive measures for betterment. At the same time, the detection record shall be kept, and delivered at the request of GACC.

Upon completing an inspection, MOAC shall issue a Phytosanitary Certificate for the approved batch, noticed with registration number of orchard and packing house. The following ~~must~~shall be stated: "This consignment complies with the requirements specified in the Protocol on the Phytosanitary Requirements for the Export of Fresh Passion Fruits from Thailand to China, and is free from quarantine pests of concern to China."

Article 6 Entry Inspection and Quarantine

Passion fruits exported from Thailand to China shall be imported from ports authorized for fruit entry by GACC.

Upon arrival of passion fruits at the entry port in China, China's Customs will check the relevant documents and label, and shall complete the inspection and quarantine process.

Shipments of passion fruits from unauthorized orchards or packing houses shall not be allowed entry.

If any live organisms of quarantine pests of concern to China (Annex) or any other new quarantine pests are detected, the shipment shall be returned, destroyed or treated.

If inconformity with China's national food safety standards is found, the passion fruits shall be returned or destroyed.

GACC ~~shall~~will promptly inform MOAC of the non-compliance, and suspend the import of passion fruits from the relevant orchards and/or packing houses in the remaining season in some cases. MOAC shall investigate the cause and take measures to prevent recurrence of these events. Based on the outcome of evaluating the improvement measures adopted by MOAC, GACC shall decide whether or not to cancel the suspension.

Article 7 Compliance Inspection

In the first year of implementation of this Protocol, with the assistance of and consultation with MOAC, GACC may carry out a compliance inspection by the way of on-site or remote investigation on the production areas of passion fruits in Thailand, to confirm whether or not the management system of the passion fruits to be exported to China is consistent with the requirements of this Protocol.

Any costs relating to the aforesaid on-site investigation, including international traveling, accommodation expenses, shall be borne by the Thailand party.

Article 8 Retrospective Review

GACC shall complete an additional risk analysis based on the actual presence of pests in Thailand and pest interception. The list of quarantine pests and relevant quarantine measures may be adjusted as agreed with MOAC. If necessary, GACC may send experts to Thailand for retrospective review, including on-site investigation. The protocol shall then be amended as required based on the outcome of this inspection and with the agreement of both parties.

Article 9 Amendment, Entry into Force and Termination

~~After a written agreement has been reached by both parties, the terms of this~~ This Protocol may be amended in writing via mutual consultation. If either party wishes to ~~renew~~ terminate the Protocol, it shall notify the other party in writing at least six (6) months in advance prior to the expiry date.

This Protocol shall enter into force on the date of its signature [singin (by electronic signature) via a virtual ceremony] by both parties and shall remain in ~~force~~ effective for a period of three ~~-(3) years.~~ Unless any of the parties ~~If~~ neither party notifies the other party in writing of its intention to amend or terminate this Protocol it at least six (6) months prior to its ahead of the intended expiry date, this Protocol ~~it~~ shall be automatically and consecutively renewed for additional periods of three (3)-years terms.

This Protocol is signed in [Place]—, on [day/month/year] in ~~-duplicate,~~ by two counterparts in Chinese, Thai and English ~~language versions,~~ and shall come into effect on the date of execution hereof with all texts being equally authentic. Each

party shall retain a copy of the three equally ~~valid~~-authentic texts. If there is any
~~Should any interpretation difference in interpretations arise,~~ the English text
~~translation~~ shall prevail.

For
The Ministry of Agriculture
and Cooperatives of the
Kingdom of Thailand

For
The General Administration of
Customs of the People's
Republic of China

Annex

Quarantine Pests of Concern to China

1. *Lasiodiplodia theobromae*
2. *Planococcus minor*
3. *Passion fruit woodiness virus*